

Helsingfors

Bekanta dig med skolan

Information om grundskolan i Helsingfors
för familjer som flyttat till Finland



Välkomna till skolan i Helsingfors

Du håller i handen Bekanta dig med skolan-handboken, som innehåller den viktigaste informationen om den finländska grundskolan. Den här handboken stöder dig och ditt barn när hen börjar skolgången. Handboken ger dig praktisk information om skolgångens början och vardagen.



I Helsingfors satsar man på utbildning

I skolan lär sig barnen kunskaper och färdigheter som hjälper dem att finna sin egen plats i samhället. Ditt barn lär sig hitta sina egna styrkor och intressen, och att verka tillsammans med andra. I skolan bryr vi oss om och lyssnar på ditt barn.

I skolan arbetar förutom lärare också andra professionella, som i nära samarbete med hemmet hjälper och stöder eleven under barnets hela lärtig.

Vårt mål är att alla barn i Helsingfors får bra undervisning och att varje barn betraktas som en individ – utan att glömma gemenskapsandan.

Skolan spelar en viktig roll i såväl barnets, den ungas som i familjens liv

Jag hoppas att er familj kan dra nytta av denna handbok om skolans verksamhet och få svar på era frågor. Ifall ni vill veta mer om något, står den egna skolans lärare och personal gärna till er tjänst.

Niclas Rönnholm

Chef för den grundläggande utbildningen
Fostrans- och utbildningssektorn
Helsingfors stad

Innehållsförteckning – vad handboken innehåller

Välkomna till skolan i Helsingfors

För var och en finns ett lämpligt sätt att gå i skolan	6
När barnet börjar i skolan	8
Samarbete mellan hemmet och skolan stöder eleven	12

Förberedande undervisning och utveckling av språkfärdigheter

Undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen	14
Mångsidiga språkkunskaper är viktiga	16
Undervisning i svenska som andra språk	18

Undervisning och utvärdering

Undervisningen grundar sig på läroplanen	20
Bedömning av elevens lärande och kunskaper	22

Tryggt på lärostigen

Läsordningen styr skoldagen	24
Khulood går i årskurs 4 i grundskolan	25
Morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever	26



Framåt längs lärostigen

Studier i årskurserna 7–9	28
Mohammad och Ibrahim går i årskurs 9 i grundskolan	30
Studiehandledaren hjälper att planera fortsatta studier ..	32

Åskådningsämnen i grundskolan

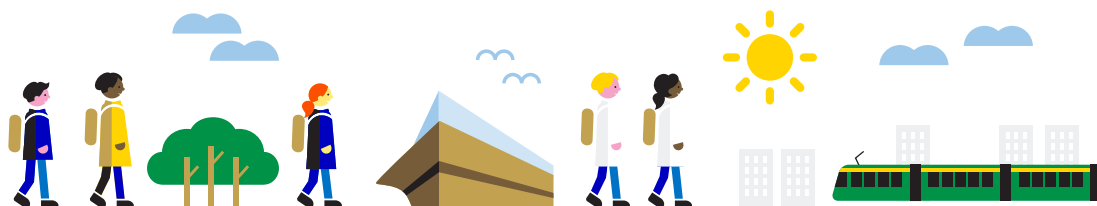
Religion eller livsåskådningskunskap	34
--	----

Stöd för inläring och skolgång

Elevvård som stöd för elevernas välmående och hälsa	36
Stöd för inläring och skolgång	39

Efter grundskolan

Lärostigar i Helsingfors	40
Alternativ efter grundskolan	42
Mer information och länkar	46



För var och en finns ett lämpligt sätt att gå i skolan

Grundskolan hör till vardagen för alla barn och unga som bor i Finland. Läroplikten innebär att barnet ska genomgå den grundläggande utbildningen. Föräldrarnas uppgift är att se till att barnet fullgör denna plikt. Barn och unga ska utan dröjsmål anmälas till skolan efter invandring.

Barnets läroplikt inleds det år hen fyller 7 år. Läroplikten upphör när den grundläggande utbildningen genomgått, eller när det gått 10 år från att läroplikten inleddes. Läropliktsåldern omfattar således personer i åldrarna 7–17 år. Invandrare och asylsökande som bor i Finland och som är i läropliktsålder har rätt till grundläggande utbildning. Eleven placeras i den årskurs som motsvarar hens ålder.

När barnet har genomgått grundskolan får hen ett avgångsbetyg. Med hjälp av det kan barnet söka en plats i gymnasiet eller inom den yrkesinriktade utbildningen.

Skolplats i ditt bostadsområde

Helsingfors stad beviljar barnet en skolplats i en skola i det bostadsområde där familjen bor. I Helsingfors finns också privata och statsägda skolor.

Förberedande undervisning

Eleven deltar i undervisning som förbereder för den grundläggande undervisningen ifall hens kunskaper i svenska eller finska inte är tillräckliga för att studera i gruppen för allmän undervisning. Den förberedande undervisningen räcker 12 månader, varefter eleven flyttar över till den allmänna undervisningen.

Det finns stöd för inläringen

Varje barn lär sig på sitt eget sätt och i sin egen takt. Skolan uppmärksammar elevens olika behov av stöd. För var och en finns ett lämpligt sätt att

gå i skolan. Inlärningen kan stödjas på olika sätt i skolan. Stödet kan vara allmänt, intensifierat eller särskilt stöd.

Undervisning på svenska eller finska

Helsingfors stad erbjuder grundläggande utbildning såväl på svenska som på finska. Svenska är Finlands andra officiella språk.

Intensifierad undervisning

Vissa av Helsingfors stads skolor erbjuder intensifierad eller tvåspråkig undervisning. Intensifierad undervisning innebär att man studerar vissa ämnen, till exempel musik, mer än vanligt i skolan. Man söker till intensifierad undervisning genom att anmäla sig till ett lämplighetstest. Lämplighetstest arrangeras i januari. Mer information om intensifierad undervisning kan fås av skolans rektorer och på webbplatsen: hel.fi/helsinki/sv/fost-ran-och-utbildning/grundskolor/hur-vad/painotettu

Så här anmäler man barnet till skolans första årskurs

Fostrans- och utbildningssektorn skickar ett brev hem per post. Brevet innehåller ett meddelande om läroplikt. I blanketten finns noggranna anvisningar för hur man anmäler barnet till skolan. Hjälp med att anmäla barn i olika åldrar kan fås av Helsingfors stads informations- och servicepunkt, socialhandledare och skolans personal.



När barnet börjar i skolan

Vårdnadshavarna har möjlighet att träffa lärarna innan barnet börjar i skolan. Vid det inledande samtalet kan också annan skolpersonal delta. Avsikten med samtalet är att vårdnadshavarna ska få bekanta sig med skolan och få höra om olika praktiska saker. Skolan arrangerar också föräldramöten innan skolan börjar. Vårdnadshavarens uppgift är att stöda barnets skolgång och att delta i de evenemang som skolan arrangerar. Genom att delta i föräldramöten får vårdnadshavarna information om skolans vardag och kan bekanta sig med skolans personal.

Skolarbetet och lovtider

Att gå i skolan är elevens ”arbete”. Familjens semestrar ska i regel hållas samtidigt som skolloven. Under andra tider måste man skriftligen ansöka om befrielse från skolarbetet. Frånvaro från skolan minskar på den mängd undervisning eleven får. Det är på vårdnadshavarens ansvar att se till att eleven inte blir efter i sina studier under frånvaron.

Skolmåltider och mellanmål

Regelbundna måltider hjälper eleven att orka, att koncentrera sig på skolarbetet och på att lära sig nya saker. Eleverna serveras varje skoldag en gratis varm måltid. Vårdnadshavarens uppgift är att se till att barnet har ätit morgonmål hemma innan hen kommer till skolan.

Resekort och specialtransporter

Ifall barnets skolresa från hemmet till skolan i årskurserna 1–6 är över två kilometer och i årskurserna 7–9 över tre kilometer, kan vårdnadshavaren ansöka om ett resekort för skolresorna. Resekortet kan enbart beviljas en elev som bor i Helsingfors för resa till den egna närskolan eller till den skola där intensifierad undervisning ges. Specialtransport kan ansökas ifall barnet på grund av funktionsnedsättning, sjukdom eller annat särskilt hinder inte kan klara av sin skolresa självständigt.

Försäkringar

Helsingfors stad har försäkrat alla elever mot olycksfall. Försäkringarna gäller inte elevernas personliga ägodelar.

Augusti	September	Oktober	November	December	Januari
Skolan börjar. Välkomna till skolan.		Höstlov		Höstterminen upphör. 	Jullov 
Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli
Sportlov, en vecka (vecka 8).	Påsklov i några dagar.			Sommarlovet börjar. 	Sommarlov 

Praktiska tips för vårdnadshavare inför skolstarten

- **Förbered dig inför skolstarten**
För skolan behöver barnet en skolväska, en penal samt kläder för idrott utom- och inomhus. Undervisningen, läromedlen och skollunchen är avgiftsfria. Eleven får dem av skolan.
- **Bekanta dig med skolvägen**
Det lönar sig att öva att gå skolvägen med barnet. Det är viktigt att barnet anländer till skolan i god tid.
- **Sörj för att ditt barn klär sig rätt**
Under rasterna är man utomhus och barnet behöver därför ha väderanpassade ytterkläder. I Finland har vi ingen skoluniform.
- **Se till att ditt barn äter mångsidigt och hälsosamt under dagen och att hen motionerar och vilar tillräckligt.**
- **Meddela läraren så snart som möjligt om ditt barn är tvunget att vara frånvarande från skolan.**
Man ska inte skicka ett sjukt barn till skolan. Om ditt barn behöver vård, ta hen till hälsocentralen.



Familjens stöd är viktigt för skolelever

- Intressera dig för ditt barns skolgång. Gör läxorna tillsammans med barnet och hjälp ditt barn med att till exempel förbereda sig för prov.
- Ge av din tid åt ditt barn och var närvarande i hens vardag.
- Försäkra dig om att ditt barn känner sig tryggt och älskat. Stöd ditt barn i att utveckla hens sociala färdigheter.
- Använd familjens egna språk med ditt barn. Uppmuntra och hjälp hen att utveckla sina språkfärdigheter mångsidigt.
- Var en förälder åt ditt barn, och sätt också gränser.
- Se till att ditt barn använder olika medier måttligt, säkert och ansvarsfullt.
- Bygg ett bra samarbete och skapa ömsesidigt tillit med skolan.



I varje skoldag ingår små pauser, dvs. raster.
Eleverna tillbringar då tid på skolans gård.
I högstadiet kan eleverna också tillbringa
rasterna inomhus. Lärarna övervakar rasterna.

Undervisningens värdegrund och skolans etiska principer

- Finland är ett jämställt land. Skolan erbjuder alla jämlika möjligheter att lära sig. En elevs prestationer varken mäts eller jämförs med andras. Skolan finansieras genom skattemedel.
- Föräldrarna deltar i elevens lärtig. Det är i första hand vårdnadshavarna som har ansvar för barnets fostran och läroplikt.
- Eleverna får medverka och vi förhandlar med dem. Barnet uppmuntras att använda sina färdigheter. Individualitet beaktas. Eleverna deltar i att ställa upp egna mål, följa med hur de uppnås, och bedöma sin egen utveckling.
- Barnets utveckling följs upp helhetsmässigt. Sakkunniga inom fostran och utbildning uppmärksammar också barnets eventuella särskilda behov, så att hen kan hänvisas vidare till bästa möjliga stöd.
- Skolan och bland annat familjerådgivningen ger stöd i frågor och problem som rör utvecklingen och fostran av barn och unga och vid kriser som drabbat familjen.
- Fysisk bestraffning är förbjuden i lag.

Samarbete mellan hemmet och skolan stöder eleven

Vårdnadshavaren har en viktig roll i att stöda sitt barns skolgång. Samarbetet och kontakten mellan hemmet och skolan är viktiga under hela skoltiden. Vårdnadshavarna har i första hand ansvar för barnets fostran och läroplikt. Skolans uppgift är att stöda elevens inläring och uppväxt som en medlem i skolgemenskapen.

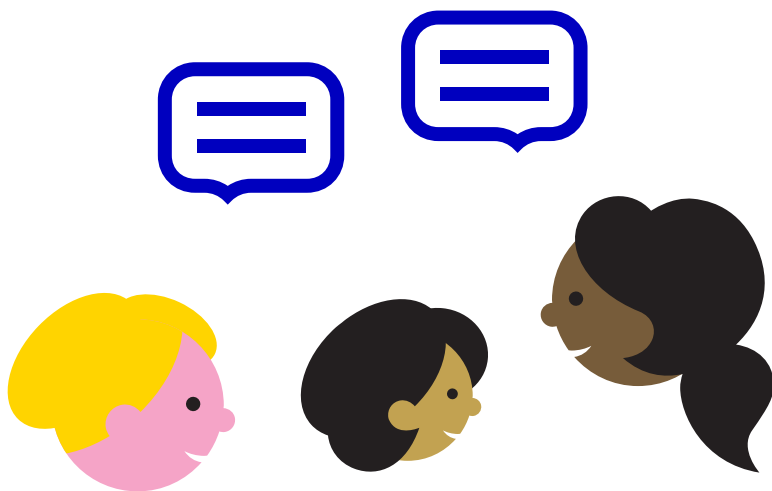
Samarbetet mellan lärare och vårdnadshavare hjälper barnets inläring och uppväxt. Det lönar sig alltid att vara i kontakt med skolan om man har frågor.

Wilma-appen

Kontakten med skolan sker elektroniskt genom Wilma-appen. Lärarna använder Wilma i all kommunikation med föräldrarna. Även rektorn skickar meddelanden om viktiga saker och evenemang genom Wilma. Föräldrarna meddelar läraren om elevens frånvaron eller kommer överens om möten med läraren genom Wilma. Föräldrarna bör varje dag kontrollera om skolan har sänt meddelanden. Man kan använda Wilma på dator, surfplatta eller telefon. Du får mer information om hur programmet används från skolan.

Möten med föräldrarna

Alltid i samband med skolstarten och i regel minst en gång per år har läraren och vårdnadshavarna ett möte för att diskutera ärenden som rör eleven. Då går man igenom ärenden som har att göra med elevens inläring och skolgång.



Föräldramöten

Avsikten med föräldramöten är att sammanföra föräldrarna så att de kan bekanta sig med varandra, lärarna och den övriga personalen. Föräldrarna får information om skolans verksamhet och om sina möjligheter att påverka sina barns undervisning och skolgång. Skolorna meddelar föräldrarna i god tid om föräldramöten. Dessutom kan man eventuellt arrangera områdesvisa föräldramöten och evenemang på olika språk.

Föräldrarnas egna nätverk och skolans direktion

Föräldrarna kan bekanta sig med varandra på de evenemang som skolan arrangerar eller på de evenemang som arrangeras av klasskommittéer som grundats av föräldrarna. Ofta finns det också en föräldraförening i skolan. Den stöder verksamheten i skolan. Varje skola har en direktion, till vilken inte bara skolans personal hör utan också företrädare som föräldrarna utsett bland sig och elevrepresentanter.

Information om evenemang och möten som skolan arrangerar finns på skolans egen webbplats och Facebook-sida. Föräldrarna har också ofta en egen Facebook-grupp för klassens föräldrar.



Undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen

Undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen är avsedd för barn och unga i åldern 6–17 år som inte har tillräckliga kunskaper i svenska eller finska för att klara av studierna. Den förberedande undervisningen är avsedd för barn och unga som nyligen flyttat till Finland.

Undervisningen kan vid behov också erbjudas dem som är födda i Finland eller som invandrat när de ännu inte uppnått skolåldern. Eleven har rätt att delta i den förberedande undervisningen upp till 12 månader.

Avsikten med den förberedande undervisningen är att förbättra elevens färdigheter i svenska eller finska och utveckla hens studiefärdigheter inför övergången till den grundläggande utbildningen. Under lektionerna bekantar vi oss med de centrala begreppen, arbetsmetoderna och redskapen för olika läroämnen. Eleven har möjlighet att använda alla sina språk som stöd för inlärningen. Den förberedande undervisningen stöder integrationen i det finländska samhället.

Varje elev får ett individuellt studieprogram i vilket man ställer upp personliga mål. Utgångspunkten är elevens färdigheter i svenska eller finska, elevens kunskaper och tidigare skolgång.

Efter att den förberedande undervisningen avslutats flyttar eleven över till den allmänna undervisningen i sin egen närskola, där hen får det stöd hen behöver för sin inlärning.

Undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen

För barn i åldern 6 år arrangeras den förberedande undervisningen i samband med förskoleundervisningen. I skolor arrangeras den förberedande undervisningen i närskolan som en del av den allmänna undervisningen. Allmän undervisning innebär att eleven studerar tillsammans med svenskspråkiga elever i samma grupp. En elev som deltar i den förberedande undervisningen får regelbundet undervisning i svenska.

Ansökan till undervisningen

Vårdnadshavarna ska anmäla sitt barn till skolan snarast möjligt efter invandring. Man anmäler sig till den förberedande undervisningen med en skild blankett. Alla elever anmäler sig till sin närskola.

Hjälp med att anmäla barn till den förberedande undervisningen kan fås av Helsingfors stads informations- och servicepunkt, socialhandledare eller skolans personal.

Mångsidiga språkkunskaper är viktiga

Kunskaper i undervisningsspråket är elevens nyckel till inlärnin g. Kunskaperna i svenska fortsätter att utvecklas under hela den grundläggande utbildningen och därefter. Det är också viktigt att elevens egna språk upprätthålls och ständigt utvecklas i och med att det utgör en grund för all inlärnin g – även inlärnin g av nya språk. I Helsingfors stads skolor studerar man språk mångsidigt, en del av språkstudierna är gemensamma för alla och en del är frivilliga. I Helsingfors erbjuds också grundläggande utbildning på finska.

Svenskan utvecklas under studierna

Studier för flerspråkiga elever och studier i svenska stöds mångsidigt i skolan enligt behov. Ämnet ”modersmål och litteratur” består av två olika lärokurser, det svenska språket och litteraturen samt svenska som andraspråk och litteratur (S2). Lärokurserna har aningen olika mål. En flerspråkig elev kan studera svenska som andra språk så länge som det finns brister i något delområde av hens språkfärdigheter. Delområdena för språkfärdighet är talförståelse, tal, textförståelse och skrift.

I den finskspråkiga undervisningen kan man studera lärokursen finska som andraspråk och litteratur (S2).

Det lönar sig att stärka flerspråkighet i hemmet och skolan

I Helsingfors erbjuds undervisning i det egna modersmålet på många olika språk. Det är frivilligt att delta i undervisning i det egna modersmålet, men efter att man anmält sig till gruppen förutsätts det att eleven regelbundet deltar. Grupper formas utgående från anmälningar. Man anmäler sig till undervisningen i samband med att man anmäler sig till skolan eller med en skild blankett. Mer information om hur man anmäler sig till undervisning i det egna modersmålet, tidtabellerna och läroplatserna fås från skolan.

Färdighet i det egna modersmålet skapar en grund för inlärnin g av andra språk och för annan inlärnin g i skolan. Det är alltså viktigt att tala, lyssna och använda det egna modersmålet på ett mångsidigt sätt också hemma, och att läsa olika texter.

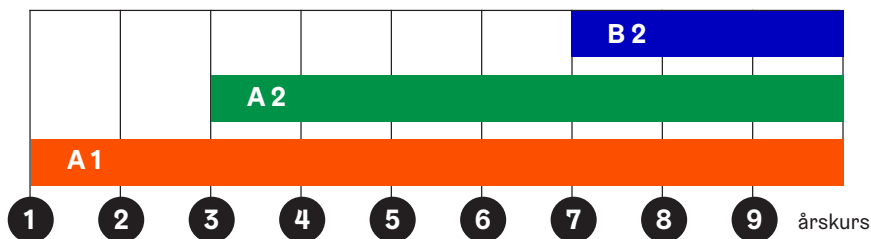
Språkundervisning börjar i årskurs 1

I Helsingfors skolor kan man mångsidigt studera språk. I de svenska skolorna börjar alla elever med finska i ettan, antingen som modersmålsinriktad finska eller traditionell finska. Studierna i A2-språket inleds i årskurs 3. Eleven förväntas förbinda sig att studera det valda språket till den grundläggande utbildningens slut.

Därtill har eleverna möjlighet att som ett valfritt ämne studera ett B2-språk från årskurs 7. Eleven kan alltså om hen så vill sammanlagt studera tre språk utöver svenska och det egna modersmålet.

Språkutbudet varierar mellan skolor. Språkutbudet i din skola finns angivet på skolans webbplats – eller också så kan du fråga skolan.

En beskrivning av språkprogrammet inom den grundläggande utbildningen finns nedan.



A1

A1-språket är det gemensamma språk som eleverna börjar studera i årskurs 1.

A2

A2-språket är det språk som eleven börjar studera i årskurs 3.

B2

B2-språket är ett frivilligt språk som inleds i årskurs 7.

Undervisning i svenska som andra språk

Ofta rekommenderas lärokursen svenska som andraspråk och litteratur (S2) för en elev vars modersmål är något annat än svenska eller ifall hen har en flerspråkig bakgrund. För detta ändamål kartläggs alltid elevens språkfärdigheter mångsidigt. S2-undervisning kan antingen ske i en skild S2-grupp eller tillsammans med svenska språket och litteratur-gruppen. Det finns mycket gemensamt mellan målen för lärokurserna, men inom S2-undervisningen uppmärksammas särskilt svenskan som ett redskap för annan inlärning, och utgångspunkten är elevens inlärningsbehov och språkinläringsskede. Valet av lärokurs görs av föräldrarna utgående från lärarnas rekommendation. I den finskspråkiga undervisningen studerar man lärokursen finska som andraspråk och litteratur.

Språkfärdighet är en rikedom. Flerspråkighet har i forskning konstaterats vara en fördel med tanke på barnets skolframgång. Därför är det viktigt att elever vars modersmål inte är svenska utöver S2-undervisningen också deltar i undervisning i sitt eget modersmål. Att studera det egna modersmålet stöder också inlärning av det svenska språket.

”S2-undervisning betyder inte att man glömmer det egna modersmålet – tvärtom. I bästa fall uppnår eleven en stark färdighet i bägge språk. I skolan uppmuntrar vi alltid våra elever att delta i undervisningen i det egna modersmålet”, berättar Elli Saari, lärare i finska som andraspråk.

Läsande utvecklar effektivt språkfärdigheter

Det tar flera år att lära sig ett nytt språk. Läsande utvecklar effektivt språkfärdigheter. Under S2-lektionerna läser man olika texter och lockar barnen in i litteraturens värld med hjälp av olika böcker. ”Jag brukar arrangera läsekreter för mina egna elever. Många elever blir inspirerade att läsa när de märker att de kan läsa en hel bok”, konstaterar Elli Saari. ”Eleverna väljer själva den bok de vill läsa. Inga prov hålls på böckerna, men eleverna



Elli Saari arbetar som S2-lärare vid lågstadieskolan Kontulan ala-aste

får under lektionen diskutera det de läst med andra som läst samma bok. Det här hjälper dem att förstå texten. Eleverna har gillat läsekretsarna och väntar ivrigt på dem.”

Mångsidig användning av språk hjälper eleven att få goda språkfärdigheter. Att se eller lyssna på filmer, drama och olika undervisningsprogram utvecklar språkfärdigheterna. Eleverna skapar videor och presentationer. En del av S2-lektionerna används också för att studera andra ämnens, såsom realämnenas, terminologi och språk, vilket stöder inläringen.

Eleverna kommer gärna till S2-lektionerna

”Eleverna kommer gärna och ivrigt till S2-lektionen. Det är givande för läraren att se inläringsglädjen hos sina elever. Då känns det som att man lyckats som lärare. Även om elevernas språkfärdigheter ligger på olika nivåer, har alla gemensamt sin flerspråkiga bakgrund och samma mål, dvs att lära sig ett språk. Eleverna kan oftast stöda varandra då de studerar i grupp. Kompisar hjälper också i språkinläringen.”



Undervisningen grundar sig på läroplanen

Under de första skolåren lär sig eleven viktiga basuppgifter och –färdigheter. Dessutom lär hen sig att sköta saker som har att göra med skolgången. Hen lär sig verka i grupp och får vänner. I takt med skolåren ökar ansvaret för skolarbetet och mängden självständigt arbete, samtidigt som mentala färdigheter som är viktiga för inlärnigen utvecklas. Lärarna stöder elevernas utveckling till aktiva aktörer.

Under årskurserna 1–6 har eleverna en klasslärare, som är lärare i många olika ämnen. Klassläraren bygger också klassens gemenskap och inspirerar till inläring. Eleverna har i allmänhet också andra lärare.

Under årskurserna 7–9 har eleverna flera lärare, då varje ämne har sin egen lärare. Klassföreståndaren är en lärare som övervakar eleverna i sin klass under deras skolgång, och som har kontakt med vårdnadshavarna. Klassföreståndaren träffar sin klass under klassföreläsningar. Hen är också ofta en lärare för sin klass i något ämne.

Läroplanen styr skolarbetet

Helsingfors skolor har en gemensam läroplan, som bygger på de nationella grunderna för läroplanen. I den här läroplanen finns basinformation om undervisningen i skolan, såsom undervisningens mål, värderingar och arbetsmetoder. Dessutom har varje skola sin egen läroplan, där man berättar närmare vad man gör i skolan och hur man lär sig. Man kan bekanta sig närmare med Helsingfors gemensamma läroplan och skolornas specificerade läroplaner på skolornas webbplats och på ops.edu.hel.fi/sv-sidorna.

I skolan lär man sig att agera systematiskt och långsiktigt. Där lär man sig färdigheter som är viktiga för det egna livet och vardagen. Det är viktigt att öva på förmågan att uttrycka sig och förmågan till konstruktiv växelverkan. Informations- och kommunikationsteknologi utnyttjas i all inläring. Undervisning sprids ut i skolans närmiljö och hela staden.

Varje elev studerar minst två läroämnesöverskridande, långsiktiga, fenomenbaserade helheter under läsåret. Helhetsskapande undervisning innebär att man studerar den verkliga världens fenomen över ämnesgränserna. Man uppmuntrar eleverna att diskutera, ställa frågor och ifrågasätta.

Bedömning av elevens lärande och kunskande

Bedömningen av lärande grundar sig på de målsättningar som fastställts för varje ämne i grunderna för läroplanen och beskrivningen av elevens kunskande. I slutbedömningen används de nationella kriterierna för slutbedömning. Eleven får i slutet av varje läsår ett läsårsbetyg. Det uttrycker i ord eller siffror hur eleven nått målen för olika ämnen.

Bedömning av elevens lärande och kunnande

Bedömningen av lärande grundar sig på de målsättningar som fastställts i grunderna för läroplanen och beskrivningen av elevens kunnande. Elevens lärande, arbete och uppförande bedöms mångsidigt både under läsårets gång och när det avslutas. Den viktigaste delen av bedömningen är den fortgående responsen som eleven fått om sitt eget lärande under skolgårarna.

Bedömningen har som uppgift att

- styra och stöda de olika skedena av inläring
- stärka elevens tillit till sina egna färdigheter
- utveckla elevens självbedömningsförmåga.

Bedömning under läsåret

Eleven får under läsårets gång respons i form av bedömningar som en del av undervisningen och arbetet. Genom responsen förstår eleven vilka målen för lärandet är. Bedömningen har som uppgift att hjälpa eleven förstå hur hen själv kan påverka sitt lärande och sina framsteg.

Det som ska läras dokumenteras på många olika sätt. På så sätt åskådliggörs lärandets olika skeden för eleven och läraren, som hjälper att se hur studierna framskrider enligt målen. Dokumentation sker på olika sätt, till exempel med hjälp av studiedagböcker, fotografier, videor, teckningar, kartor och målningar. Dessa alster samt självbedömningar och lärarens respons samlas i en portfolio, som används för att stöda bedömningen.





Bedömning vid läsårets slut

Vid läsårets slut får eleven ett läsårsbetyg. Det uttrycker i ord eller siffror hur eleven nått målen inom olika ämnen under läsårets gång. Eleverna jämförs inte sinsemellan.

- I betygen för årskurserna 1–2 används enbart skrivna bedömningar, och bedömningen gäller främst hur eleven framskrider och allmänna studie- och arbetsfärdigheter.
- Under årskurserna 3–7 är bedömningen skriftlig eller med siffror, eller en kombination av dem.
- I betygen för årskurserna 8–9 används alltid sifferbedömning.

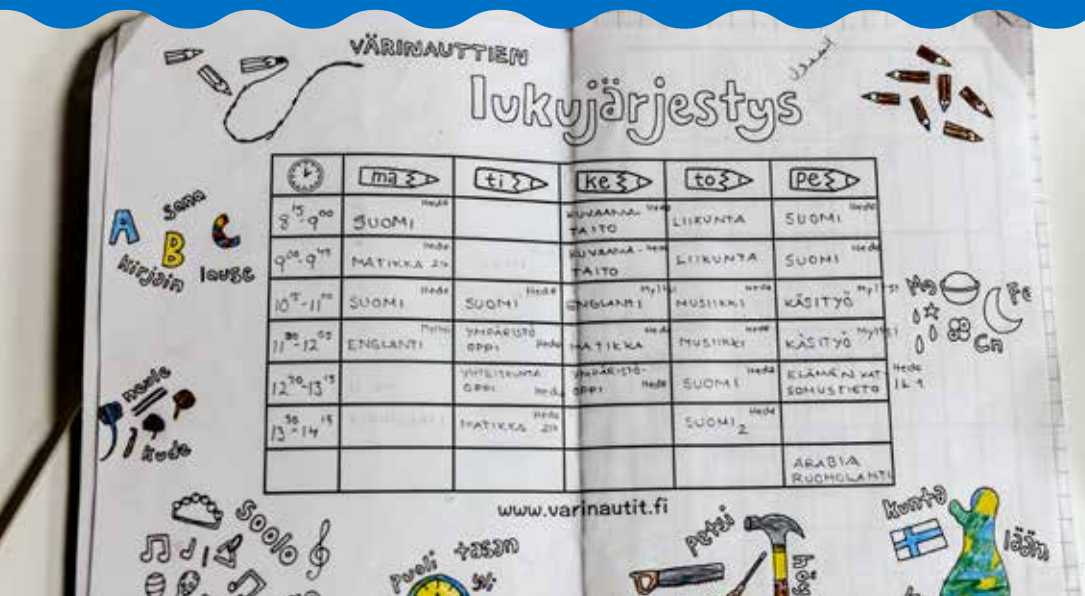
En nationell reform av bedömningspraxisen kommer att genomföras inom en nära framtid. Reformen kan påverka hur bedömningen med ord och siffror utförs.

Slutbedömning

När grundskolan avslutas ges eleven en slutbedömning. Slutbedömningen utgår från den kompetens som visats under årskurserna 7–9 i förhållande till läroämnenas mål. I bedömningen används de nationella kriterierna för slutbedömning.

Växelverkan

En god bedömning innebär växelverkan mellan lärare och elever i en positiv atmosfär. Det man lärt sig under läsåret går igenom under samtal mellan eleven, läraren och vårdnadshavarna. Vårdnadshavarnas förtroende för elevens förmågor har en positiv inverkan på elevens självbild som lärande.



Ämnena som studeras under årskurserna 1–6 är

- modersmål och litteratur
- andra inhemska språket dvs. svenska eller finska
- främmande språk
- matematik
- miljölära
- religion
- livsåskådning
- historia
- samhällslära
- musik
- bildkonst
- slöjd
- gymnastik

Simundervisning är en del av gymnastiken

Eleverna i årskurserna 1–5 deltar i simundervisning. Att lära sig simma är en del av skolgymnastikens undervisning. Läraren bedömer simförmågan som en del av gymnastiken. Eleverna får simundervisning i simhallen. Målet är att eleverna kan simma vid utgången av grundskolan.

Läsordningen styr skoldagen

Elevernas studier i skolan följer läsordningen. I läsordningen syns vilka ämnen studeras under olika veckodagar samt när skoldagen börjar och avslutas.





Khulood går i årskurs 4 i grundskolan

Khulood är 11 år och går i lågstadieskolan Lauttasaaren ala-aste. Hon har bott i Finland i två år. Innan hon började vid Lauttasaaren ala-aste gick hon i en förberedande klass. Khuloods modersmål är arabiska. Till hennes familj hör föräldrar och tre yngre syskon.

”Jag bor nära skolan och promenerar till skolan. Jag kommer ofta tillsammans med min syster. Min syster går i 3A i samma skola. Jag är på klass 4D.” Khulood berättar att hon deltar i undervisning i finska som andraspråk. Lektioner i det egna modersmålet arrangeras en gång per vecka i Gräsviken, dit Khulood tar sig på fredagar efter de andra lektionerna.

”Jag tycker om slöjd. Jag har gjort en penal av trä åt mig.” berättar Khulood. ”Vi spelar fotboll med min pappa och mina systrar efter skolan.”

Morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever

Barnen kan delta i morgonverksamheten innan lektionerna börjar och i eftermiddagsverksamhet efter att lektionerna avslutats. Många i årskurserna 1–2 kommer till skolan innan den egentliga skoldagen börjar och blir kvar efter skolan för att leka, för hobbyn eller för att göra läxor. Skolelevnas morgon- och eftermiddagsverksamhet erbjuder stimulerande och trygg verksamhet för barnen utanför skoldagen.

Skolelevnas morgon- och eftermiddagsverksamhet är avsedd för elever i årskurserna 1 och 2 samt elever som behöver särskilt stöd från övriga årskurser.

Morgonverksamhet i skolor

Den grundläggande utbildningens morgonverksamhet arrangeras i stadens grundskolor eller i närbelägna lekparkar. Morgonverksamheten är frivillig och avgiftsfri. Inget morgonmål serveras men barnen kan ta med sig egen mat.

Inget skilt beslut görs om morgonverksamhet, det räcker att anmäla sig. Skolan meddelar om hur morgonverksamheten arrangeras.



Man anmäler sig till morgonverksamheten via Wilma.

Mer information om morgon- och eftermiddagsverksamheten finns på webbplatsen: <https://www.hel.fi/helsinki/sv/fostran-och-utbildning/grundskolor/morgon-eftermiddagsverksamhet>

Eftermiddagsverksamhet efter skolan

Den grundläggande utbildningens eftermiddagsverksamhet arrangeras i skolan eller i utrymmen i skolans närhet.

Under eftermiddagsverksamheten ordnar handledare verksamhet och sörjer för barnens säkerhet under eftermiddagen. Barnen har möjligheten att leka, göra läxor, röra på sig och spela, samt gå på utfärder och träffa kompisar. Gemensam verksamhet arrangeras både inom- och utomhus. I eftermiddagsverksamheten får barnen ett mellanmål.

Eftermiddagsverksamheten är avgiftsbelagd, men man kan ansöka om en minskning av avgiften utgående från vårdnadshavares inkomster.

Även i lekparken arrangeras eftermiddagsverksamhet för elever. Verksamheten där är avgiftsfri. I lekparken kan man anmäla sig för att få ett avgiftsbelagt mellanmål eller så kan barnet ta med sig egen mat. Man kan få befrielse från mellanmålsavgiften.

Närmare information om morgon- och eftermiddagsverksamheten samt om annan klubb- och hobbyverksamhet som arrangeras vid skolan kan fås på skolans hemsida under punkten Vår skola.



Studier i årskurserna 7–9

Studier under den grundläggande utbildningens sista årskurser är en viktig utvecklingsperiod för unga. Övergången till ämnesundervisning innebär ofta nya grupper, nya kompisar och nya lärare. Den unga behöver uppmuntran, stöd och handledning så att hen kan genomföra den grundläggande utbildningens lärokurser och hitta en lämplig plats för fortsatta studier.

I Helsingfors går en stor del av eleverna i en enhetlig grundskola. Det innebär att när eleven övergår till årskurs 7 fortsätter hen i sin egen bekanta skola. Ifall elevens skola enbart har årskurserna 1–6, har hen rätten att fortsätta i årskurs 7 i sin egen närskola.

Även om kompisar börjar bli alltmer viktiga, behöver den unga fortsättningsvis sina föräldrars stöd och säkerhet.

Ämneslärare, klassföreståndare och studiehandledare

Varje ämne har en lärare som är expert på ämnet i fråga. Klassföreståndaren är en lärare som håller kontakten till vårdnadshavarna för eleverna i en viss grupp. Studiehandledaren berättar om, handleder och hjälper att fatta beslut om fortsatta studier.

Veckoarbetstid

Under årskurserna 7–9 är veckoarbetstiden minst 30 lektioner per vecka.

Nya ämnen och studier i perioder

Under årskurserna 7–9 studeras nya ämnen:

- biologi
- geografi
- fysik
- kemi
- huslig ekonomi
- hälsokunskap och
- studiehandledning





Till elevens studier hör också valbara ämnen. Om dessa får man mer information av skolan.

Studierna är i de flesta skolor indelade i perioder på t.ex. fem veckor, vilket innebär att läsordningen ändras var femte vecka. Under olika perioder kan man studera olika ämnen.

Mohammad och Ibrahim går i årskurs 9 i grundskolan

Mohammad flyttade från Irak till Finland för två år sedan. Han gick i den förberedande klassen och går nu i årskurs 9 i grundskolan Jakomäen peruskoulu. I samma klass studerar också Ibrahim som flyttat från Syrien till Finland, och som också gick den förberedande klassen och efteråt började i årskurs 8 i Jakomäen peruskoulu.

”Jag gick i skola i 7 år i Syrien innan vi flyttade till Finland. Jag är nu 16 år. I början var skolan jättesvår, eftersom jag inte kunde språket. Nu är det lättare.”, säger Mohammad. ”Matematik är mitt favoritämne i skolan. Jag tycker också om svenska.”

Mohammad, Ibrahim och handledare
Kamal Khafif (i mitten) som talar arabiska.



”Jag är också 16 år. Jag kom till Finland år 2017 och bodde först i Piek-sämäki. Jag gick i en förberedande klass i Kvarnbäcken och är nu i samma årskurs som Mohammad”, säger Ibrahim.

Pojkarna berättar att skolkulturen är helt annorlunda i Finland jämfört med deras hemländer. Lärarens auktoritet i hemlandet var absolut: ”Där måste man göra vad läraren sa. Disciplinen var också hård – man kunde inte ifrågasätta läraren. Här i Finland kan eleven uttrycka sin egen åsikt och man lyssnar på oss. I konfliktsituationer kan vi använda kamratmedling i skolan. Där hittar parterna själv en lösning på situationen.”

Pojkarna blev bekanta i skolan och är nu goda kompisar. Båda får undervisning i sitt eget modersmål vid den egna skolan. Även undervisning i den egna religionen har arrangerats vid Jakomäen peruskoulu.



Studiehandledaren hjälper att planera fortsatta studier

Unga har många alternativ efter grundskolan. Eleven och hans vårdnadshavare bör leta efter information om intressanta branscher redan under grundskolans sista årskurser. Eleven behöver hjälp och uppmuntran från sin familj och närkrets.

Studiehandledarens uppgift är att hjälpa eleverna att se sina egna styrkor och planera framtiden. ”Vi utgår alltid från elevens egna behov. En del har klara önskemål om vad de vill göra i fortsättningen redan tidigt. Många funderar på olika alternativ”, säger **Anna-Leena Tallskog**, som arbetar som studiehandledare i grundskolan Käpylän peruskoulu. ”Yrkesinriktad utbildning är ett alternativ. Utbildningen erbjuder en bra bana in i arbetslivet.”

”I alla frågor som har att göra med fortsatt utbildning lönar det sig att vända sig till den egna studiehandledaren. Studiehandledaren kan hjälpa med frågor och problem. Studiehandledaren hjälper den unga att hitta sin egen lärostig”, konstaterar studiehandledare **Anne-Mari Kortelainen** från Yhtenäiskoulu.

Skolorna arrangerar infotillfällen och föräldramöten om den gemensamma elevantagningen på andra stadiet.

Även på webbplatsen studieinfo.fi finns information om de olika alternativen.

Studiehandledare
Anne-Mari Kortelainen
och Anna-Leena Tallskog.





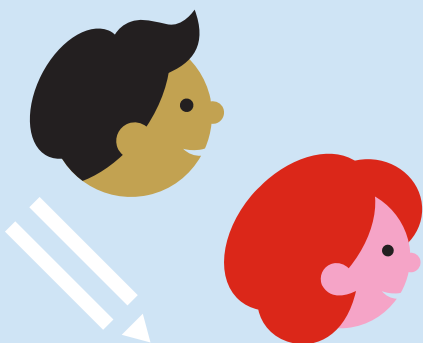
Religion och livsåskådningskunskap

I skolan undervisas åskådningsämnen. Åskådningsämnena är den egna religionen och livsåskådningskunskap. Läroämnena undervisas enligt de nationella grunderna för läroplanen. Undervisning i åskådningsämnena är politiskt obunden och övertygelsefri. Man kan bekanta sig närmare med läroämnena i Helsingfors läroplan. ops.edu.hel.fi/sv/lp

Målsättningar för religionsundervisningen

Undervisningen i religion har som uppgift att ge eleverna en bred allmänbildning i religion och livsåskådning. I undervisningen fokuserar vi på den egna religionen, och dessutom bekantar vi oss med olika religioner och livsåskådningar från olika delar av världen. Undervisningen ger mångsidig information om religioner och hjälper eleverna att förstå diskussionen kring dem. Eleverna uppmuntras att granska religioner och livsåskådningar från olika synvinklar.

Undervisningen är inte religionsutövande. Att lära sig om religion innebär dock att man bekantar sig med olika metoder och sätt att utöva religion. Till undervisningen kan till exempel höra ett studiebesök där man bekantar sig med en religiös byggnad eller följer med en religiös ceremoni utan att själv delta i den.



Religionsundervisning i skolan är ett läroämne. Det är inte religionsutövande.

Hemmet ansvarar för den religiösa eller icke-religiösa fostran. I skolan är religionsundervisningens uppgift att vara allmänbildande.

Målsättningar för livsåskådningskunskap

Undervisning i livsåskådningskunskap har som uppgift att utveckla elevernas förmåga att utvecklas till självständiga, toleranta, ansvarsfulla och omdömesgilla medlemmar i en gemenskap. Undervisningens kärnuppgift är att främja elevernas förmåga att hitta ett gott liv. Man försöker uppnå detta i studierna genom att utveckla kritisk tanke- och verksamhetsförmåga. Målet är ett fullt demokratiskt medborgarskap i en globaliserande och snabbt föränderlig värld.

Undervisning i åskådningsämnen i skolan

I enlighet med lagen om grundläggande utbildning hänvisas eleven till undervisning i den egna religionen eller till livsåskådningskunskap. Valet av åskådningsämne är ett permanent val i skolan.

- De som hör till den evangelisk-lutherska församlingen deltar alltid i undervisning enligt den här församlingen.
- De som hör till den ortodoxa församlingen får ortodox lära eller undervisning i enlighet med till vilket religionssamfund flertalet av eleverna hör.
- I Helsingfors erbjuds också undervisning i den egna religionen för personer som hör till andra religiösa församlingar. Vårdnadshavaren ansöker om undervisningen med en blankett. Närmare information om religionerna som undervisas fås av skolan.
- De som inte hör till någon religiös församling studerar livsåskådningskunskap.



Elevvård som stöd för elevernas välmående och hälsa

Elevvården främjar elevernas uppväxt och utveckling och skapar förutsättningar för god inläring. Målet är att eleven upplever att skolan är en trygg och trevlig plats, och att hen får den hjälp och det stöd hen behöver vid problem. Utöver detta har eleverna en lagstadgad rätt till individuell elevvård.

I alla Helsingfors skolor för grundläggande utbildning finns skolhälsovårds-, skolkurator- och skolpsykologtjänster. I skolan verkar en mångprofessionell elevvårdsgrupp. Till gruppen kan höra rektorn, skolhälsovårdaren och

-läkaren, skolkuratoren, skolpsykologen, specialläraren och studiehandledaren samt vid behov klassläraren eller klassföreståndaren.

Gruppen arbetar för att främja skolgemenskapens välmående och letar efter lösningar för att hjälpa elever som behöver stöd. Elevernans ärenden sköts konfidentiellt i samarbete med eleven och familjen. Familjen hänvisas vid behov till stödfunktioner utanför skolan.

Skolhälsovården

Vid skolhälsovården arbetar skolhälsovårdare och -läkare. Skolhälsovårdarna genomför årligen hälsokontroller av eleverna. På årskurserna ett, fem och åtta genomförs en omfattande hälsokontroll, där man bedömer hela familjens välmående. I samband med hälsokontrollerna försöker man hitta barn och unga som behöver stöd. Man arbetar tillsammans med familjerna för att arrangera det stödet som behövs.

Skolkuratoren

Skolkuratoren erbjuder eleven och hens närmaste stöd, handledning och experthjälp. Kuratorn är expert på socialt arbete. Kuratorn hjälper barn och unga om de har problem med skolgången eller kompisförhållandena eller när det sker sådana förändringar i elevens liv som påverkar skolgången.

Till skolkuratorns arbete hör bland annat att utreda problem med beteende, sociala förhållanden, familjen eller känslolivet och att arrangera stöd tillsammans med eleverna, vårdnadshavarna och skolans personal.

Skolpsykologen

Skolpsykologen hjälper eleven med emotionella problem och inlärnings- och koncentrationssvårigheter samt i krissituationer. Psykologen ger råd och konsultation samt gör vid behov psykologiska undersökningar.

Elevens ärenden hanteras alltid konfidentiellt tillsammans med eleven och vårdnadshavarna på överenskommet sätt.

Kuratorns och psykologens kontaktuppgifter finns på skolornas webbplatser.





Stöd för inläring och skolgång

Barnet kan behöva stöd i skolan för att på bästa sätt kunna utveckla sina egna färdigheter och kompetenser. Hemmets roll och samarbetet med skolan för att stöda barnets inläring och uppväxt är viktig. I skolan kan man få stöd av många olika slag för lärande och skolgången.

Stödåtgärder kan vara till exempel

- mångsidiga och varierande uppgifter
- studier i flexibla undervisningsgrupper
- stödundervisning
- specialundervisning på deltid
- elevvårdstjänster

Vårdnadshavarna kan omedelbart kontakta läraren ifall de är oroadе över inläringen. Hur elevens lärande framskrider följs upp tillsammans med vårdnadshavaren. Om barnet behöver regelbundet stöd för sin inläring och skolgång och flera olika stödåtgärder, är hen berättigade till intensifierat stöd. Stödet ges i den egna klassen som en del av undervisningen. Barnets inläring och skolgång och om stödåtgärder är tillräckliga bedöms i samarbete med vårdnadshavarna. Om barnet behöver mer stöd kan särskilt stöd komma på fråga. Särskilt stöd kan arrangeras i den egna närskolan i den egna klassen, i en specialklass, eller i en specialskola.

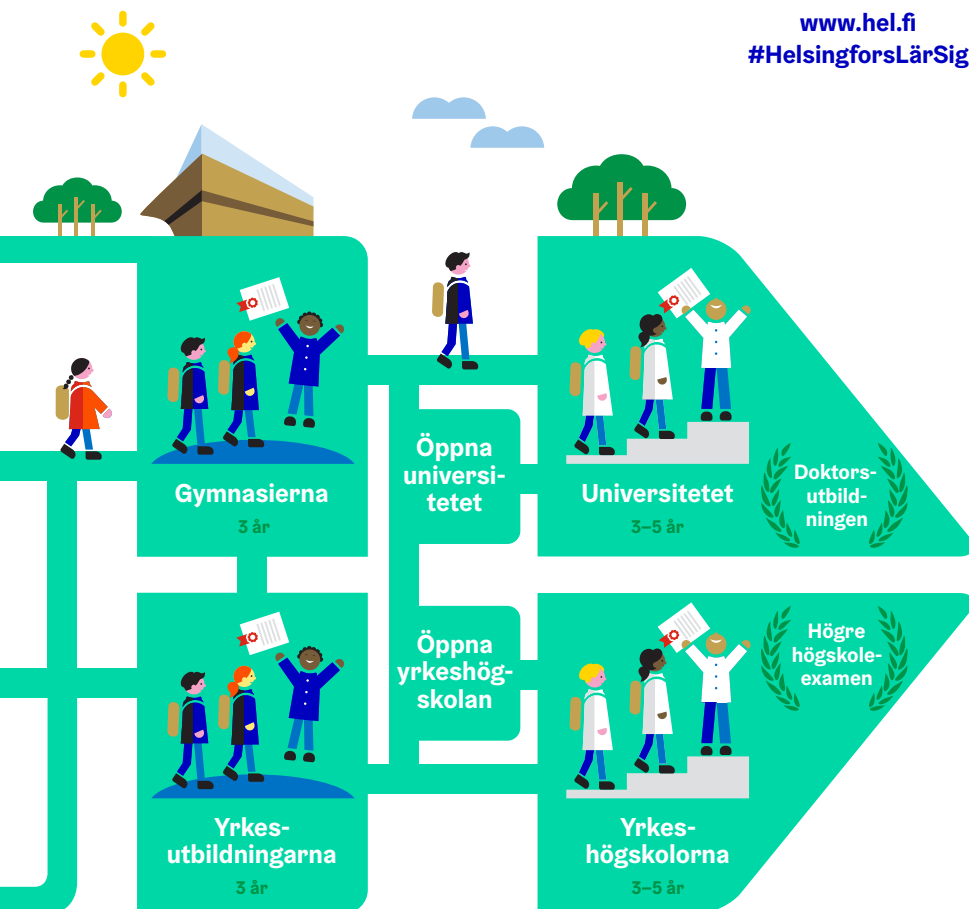
Lärostigar i Helsingfors



Helsingfors

www.hel.fi

#HelsingforsLärSig



Livslångt lärande:
arbetarinstitut,
medborgarinstitut osv.



Alternativ efter grundskolan

Alla som avlagt grundskolan kan söka till antingen yrkes- eller gymnasiestudier. Det finns även andra alternativ, till exempel förberedande utbildning. Studier efter grundskolan kallas för andra stadiets studier.

Andra stadiets studier leder till en gymnasieexamen eller en yrkesinriktad grundexamen. Efter dessa studier har eleven rätt att söka till fortsatt utbildning vid universitet och yrkeshögskola. En yrkesinriktad grundexamen ger också direkt yrkeskompetens för det yrke som studerats.

Yrkesinriktad utbildning

Yrkesinriktad utbildning arrangeras i yrkesläroanstalter. Yrkesinriktade examina är yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamina och specialyrkesexamina. I en yrkesinriktad grundexamen skaffar man de grundläggande färdigheter som behövs för ett yrke. I yrkes- och specialyrkesexamina fördjupar man sig i yrkeskompetenser under arbetskarriärens olika skeden. Inom den yrkesinriktade utbildningen studerar man utgående från den personliga utvecklingsplanen för kompetens. En del av inlärnigen sker i arbetslivet. Efter att man utfört den yrkesinriktade grundexamen kan man träda direkt in i arbetslivet eller fortsätta sina studier i yrkeshögskolan eller universitetet.



Ansökan till yrkesutbildningen är öppen året runt. I den gemensamma ansökan söker de ungdomar som går ut grundskolan, studenter och de som saknar examen på andra stadiet. Alla andra söker i samband med den kontinuerliga ansökan.

Man kan få mer information om utbildningar och ansökningar av studiehandledaren. Det finns också information på tjänsten studieinfo.fi/wp/sv. Man kan också vända sig till de läroanstalter som arrangerar utbildningen och examina.

Gymnasieutbildning

I gymnasiet studerar man i regel samma ämnen som inom den grundläggande utbildningen. De studerande studerar enligt sin personliga studieplan. I slutet av gymnasieutbildningen avlägger man studentexamen. Man kan fortsätta sina studier i en yrkeshögskola eller ett universitet.

De studerande väljs in i gymnasiet på basis av medeltalet för vitsorden i grundskolans slutbetyg.

Man ansöker till gymnasier genom den gemensamma ansökan på [studieinfo.fi/wp/sv-tjänsten](http://studieinfo.fi/wp/sv-tjansten).

Kombinationen av gymnasie- och yrkesinriktade studier, dvs. dubbelexamen

Ett alternativ till gymnasie- och yrkesinriktade studier är en dubbelexamen, där man avlägger en yrkesinriktad examen tillsammans med gymnasieutbildning och studentexamen. En studerande som avlägger en dubbelexamen har som sin huvudsakliga läroanstalt den yrkesinriktade läroanstalten där hen största delen av tiden studerar det som krävs för den yrkesinriktade grundexamen.

Handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning, VALMA

Om en ung person som avslutat den grundläggande utbildningen inte ännu har beredskap att fortsätta studera på andra stadiet, kan hen söka till handledande utbildning för yrkesinriktad utbildning.

Under den handledande utbildningen får du färdigheter att söka till yrkesutbildning. Valma är för personer som har gått ut grundskolan och ännu inte vet vad de vill studera och vill förbättra sina studiefärdigheter innan de inleder studier på andra stadiet.

Valma är också rätt alternativ för vuxna som vill förbättra sina färdigheter att studera inom utbildningen på andra stadiet. Valma lämpar sig till exempel för invandrare och personer som planerar att byta bransch.

I Valma studerar man enligt en individuell studieplan.



Information om utbildningar och ansökningsförfaranden finns på tjänsten studieinfo.fi/wp/sv.

Möjligheter till fortsatta studier diskuteras med studiehandledare och lärare i årskurserna 7 och 9.

Mer information och länkar om undervisning och utbildning

Fostrans- och utbildningssektorns rådgivning

Telefon 09 310 44986 vardagar kl. 10-12 och 13-15.

Besöksadress: Töysäгатan 2D, 00510 Helsingfors

Postadress: PB 51300, 00099 Helsingfors stad

Växel: 09 310 8600 vardagar kl. 8-16.

edu.hel.fi

Information om undervisning och utbildning i Helsingfors

[hel.fi/servicekarta>undervisning och utbildning](http://hel.fi/servicekarta>undervisning%20och%20utbildning)

Alla tjänster som har att göra med fostran och utbildning på Helsingfors karta

studieinfo.fi

Information om läroanstalter och högskolor i Finland

Den egna skolans hemsidor och Facebook-sidor

På sidan finns bland annat skolans läroplan, språkutbudet, arbetstider och lov, informationstillfällen, information om morgon- och eftermiddagsverksamhet och mycket annat.

Utgivare: Helsingfors stads sektor för fostran- och utbildning

Fotografier: Jefunne Gimpel och Mika Ruusunen

Handbokens innehåll har granskats i januari 2020.

Vi förbehåller oss rätten till ändringar.

Uppdaterad information:

<https://www.hel.fi/maahanmuuttajat/sv/fostran-och-utbildning/utvecklings-plan-for-fostran-och+utbildning-for-invandrare/>

Helsingfors

www.hel.fi

#HelsingforsLärSig

